

Kalataloushallinnon toiminta, palveluhenkisyys ja toimenpiteiden onnistuminen

Arviointikyselyn tulokset vuodelta 2021

Kaija Saarni, Jari Setälä ja Krista Kettunen

Luonnonvarakeskus

Sisältö

	Sivut
Kyselyn taustatiedot	3 - 7
Kyselyn tulokset	
Hallinnon toiminnot ja käytännöt	8 - 10
Innovaatio-ohjelmien edistyminen	11 - 16
Kalastusalan yritysten arviot hallinnon onnistumisesta	17 - 25
Kalatalousalan sidosryhmien arviot hallinnon onnistumisesta	26 - 31
Kiintiöjärjestelmä	32 - 41
Hylkeiden ja merimetsojen kalastukselle aiheuttamat haitat ja niiden korvaamien	42 - 46
hallinnon oma arvio toimenpiteiden edistymisestä	47 - 48
Kouluarvosana hallinnon toiminnasta	49 - 51

Kysely, kohderyhmät ja vastaajien taustat

Vastaukset neljännellä nettikyselyllä (Webropol)

Kysely lähetetään vuosittain 1410 toimijalle

Alan yritykset

Vuonna 2021:173 vastausta

(aiempina vuosina 122*, 182**, 161***, 176****)

- **Kalastus**
 - Meritrooli
 - Rannikko
 - Sisävesi
- **Kalanviljely**
 - Meri
 - Sisävesi
 - Kiertovesi
 - Luonnonravinto-lammikko
- **Jalostus ja kauppa**
- **Panosteollisuus**
- **Muu yritystoiminta**

Sidosryhmät

Vuonna 2021: 73 vastausta

(aiempina vuosina, 98*,112**,88***, 77****)

- **Kalatalousryhmä tai kalastusalue**
- **Alan elinkeino- tai neuvontajärjestö**
- **Vapaa-ajankalastusjärjestö**
- **Ympäristöjärjestö tai säätiö**
- **Tutkimus-, koulutus- tai kehitysorganisaatio**
- **Ympäristöviranomainen**
- **Muu viranomainen tai valtionhallinnon organisaatio**

Alan hallinto itse

Vuonna 2021: 5 vastausta

(aiempina vuosina 19*, 12**,12***, 8****)

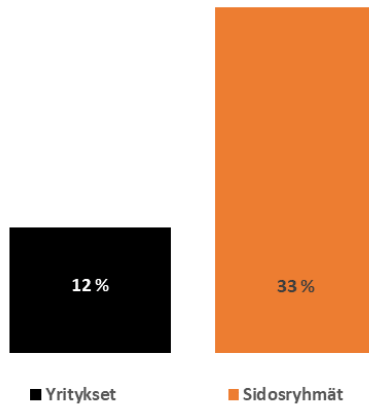
- **MMM**
 - Luonnonvara
 - Muu
- **ELY-keskukset**
 - Rannikko-Suomi
 - Järvi-Suomi
 - Pohjois-Suomi

* 2017; ** 2018, ***2019, ****2020

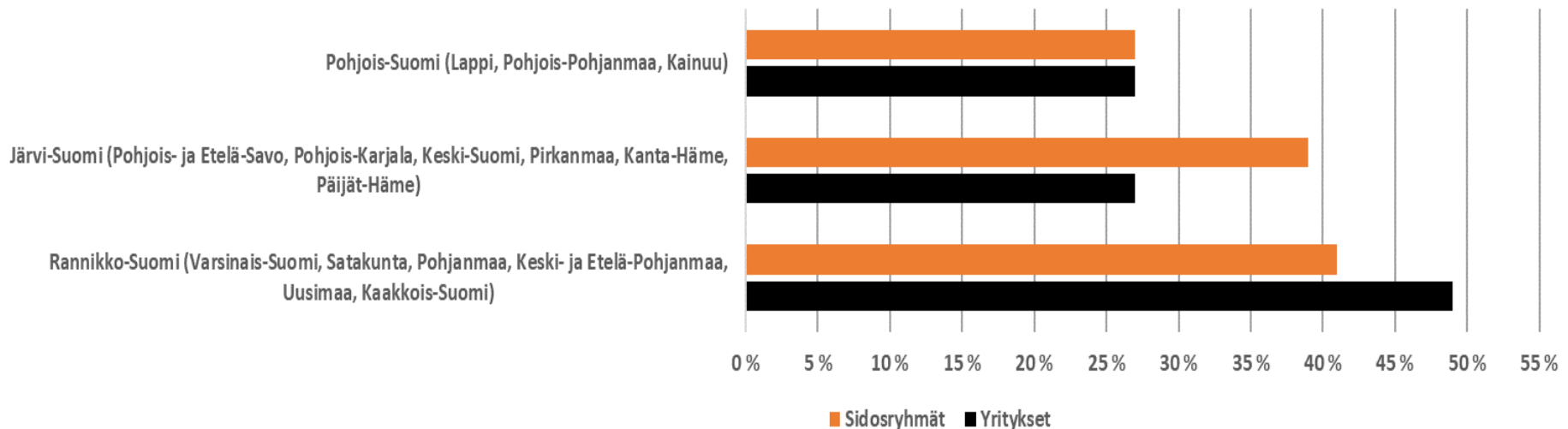
* 2017; ** 2018, ***2019, ****2020

Vastausten alueellinen jakaantuminen

Toimii koko maassa

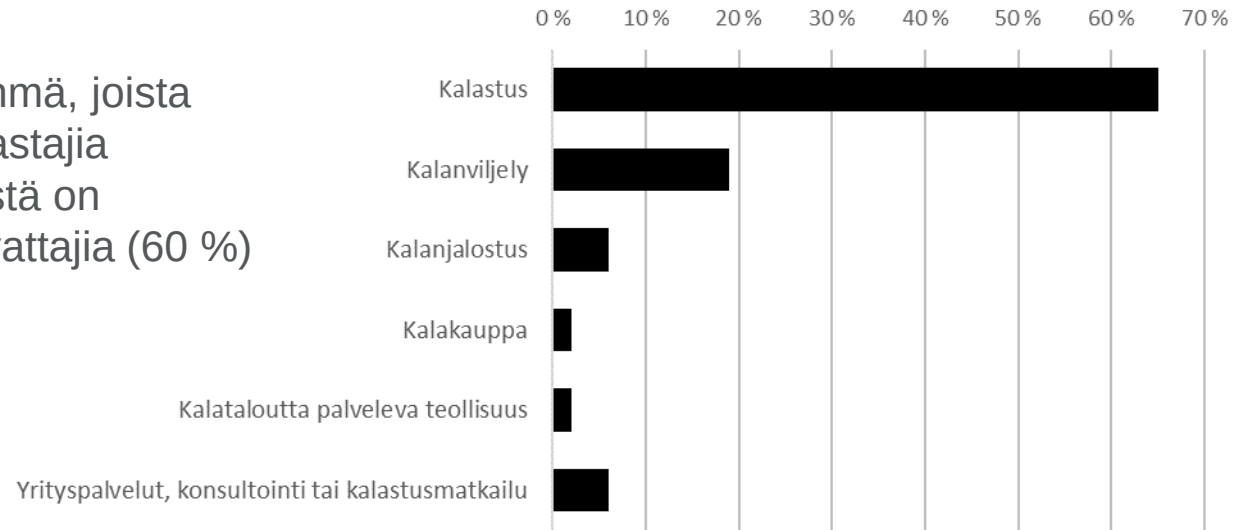
Suurin osa vastaajista toimii paikallisesti
Suuri osa yrityksistä ja sidosryhmistä
Rannikko-Suomesta
Neljännes toimii Pohjois-Suomessa.

Kalatalousalan yritysten ja sidosryhmien toimialat

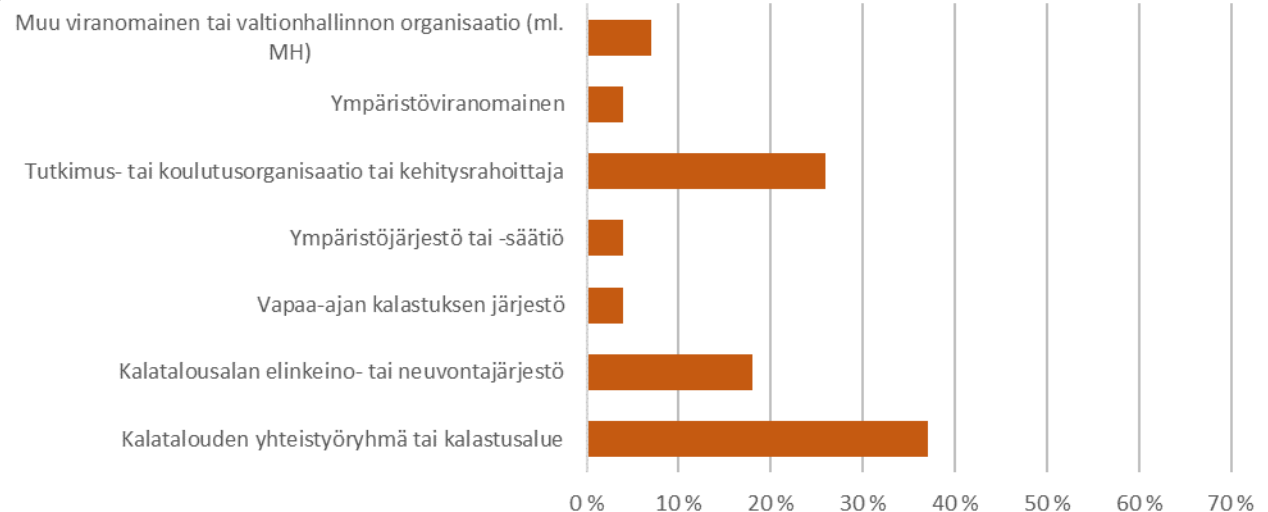
Kalatalousalan yrittäjiä 173

- Kalastajat suurin vastaajaryhmä, joista yli puolet (60%) rannikkokalastajia
- Suurin osa vesiviljely-yrittäjistä on uonnonravintolammikkokasvattajia (60 %)

Sidosryhmien edustajia 73

- Yli kolmannes kalatalouden yhteistyöryhmien tai kalatalousalueiden edustajia

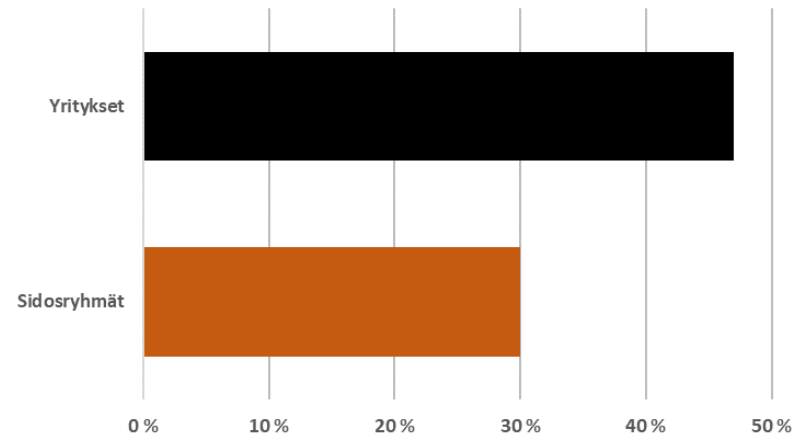

Rahoitustukeen osallistuminen

Useimmin yritykset eivät olleet hakenneet tukia, koska eivät niitä tarvinneet.

Myös hallinnolliset syyt kuten, riittämätön tieto ja tukiin liittyvä työmäärä vähensivät kiinnostusta tukiin. Lisäksi kiinnostusta heikensi alhainen tukiprosentti

Ei ole osallistunut

Yritysten syyt rahoitustuen hakemattomuuteen

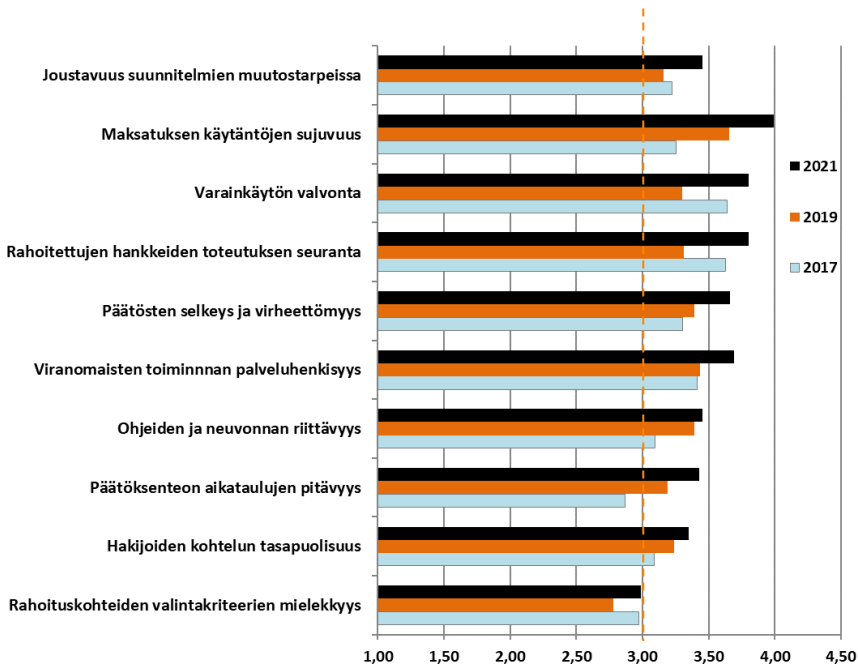

Kyselyn tulokset

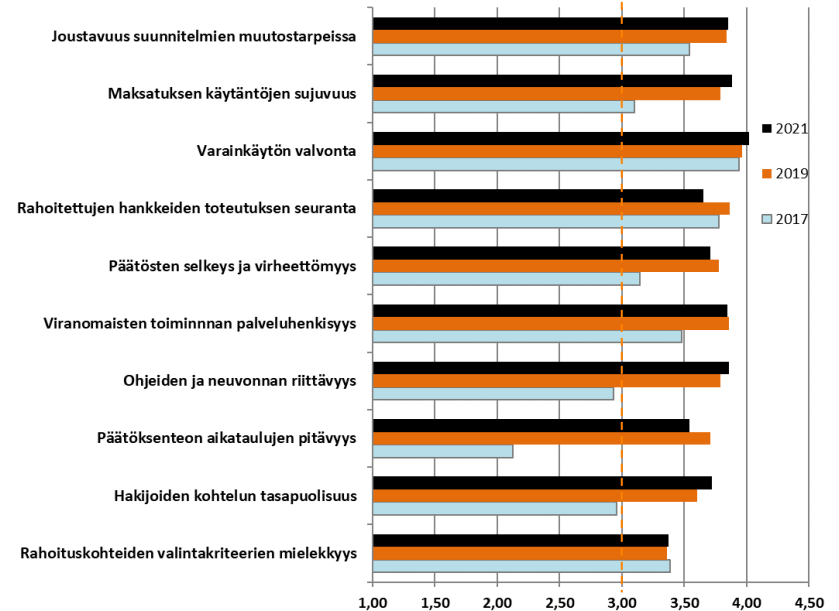
- Hallinnon toiminta ja käytännöt

Hallinnointi on parantunut rahoituskauden aikana

Yritysten mielipiteet

Sidosryhmien mielipiteet

5 = Erittäin hyvin, 4 = Melko hyvin, 3 = Ei hyvin tai huonosti, 2 = Melko huonosti, 1 = Erittäin huonosti

- Hallinnon toimintaan ollaan tyytyväisiä
- Yritysten ja sidosryhmien arvioiden välillä ei ole suurta eroa

Kommentointia hallinnon onnistumisesta

Yritysten näkemyksiä hallinnoinnista

- Hyvää kehitystä asiakaspalvelussa ja byrokratiassa
- Hallinto on onnistunut tehtävässään kohtalaisesti
- Lisää yhteiset tapaamisia hallinnon kanssa
- EMKR-ohjelma on toiminut hyvin. Alueellisen viranomaisen ja KEHA-keskuksen toiminta mutkatonta
- Melko hyvää toimintaa, vaikka ei varmaan aina ole helppoa miellyttää kaikkia

Sidosryhmien näkemyksiä hallinnoinnista

- Parempaan päin ollaan menossa
- Toimivaa yhteistyötä
- Hallinto on liian laajaa ja byrokraattista
- Fiskeriförvaltningen fungerar ganska bra

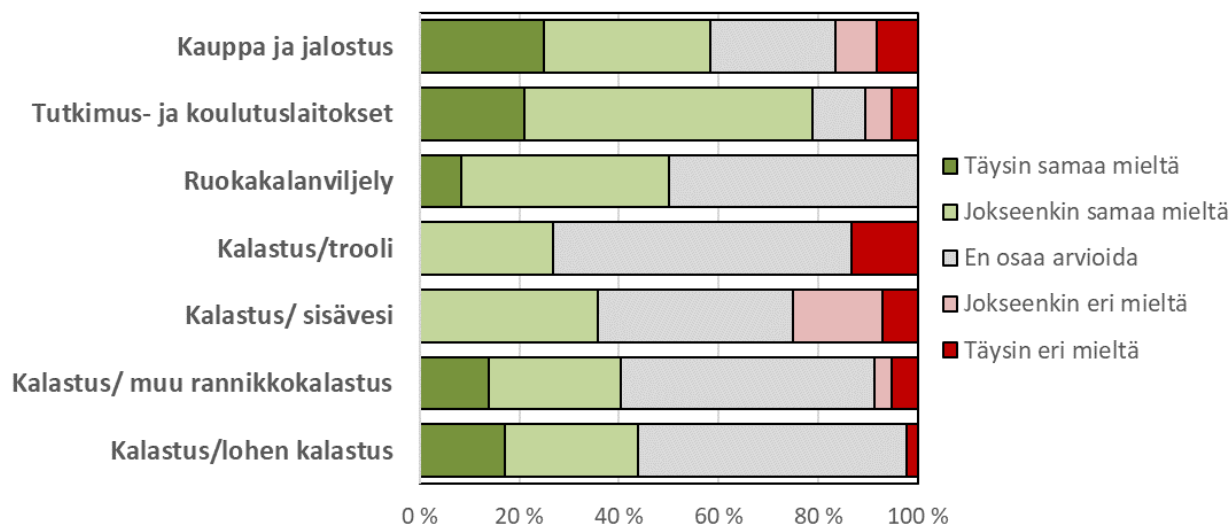
Kyselyn tulokset

- Innovaatio-ohjelmien edistyminen

Kalatalouden innovaatio-ohjelmat ovat vuonna 2017 käyttöönotettu uusi toimintatapa. Ne ovat pyrkineet innovatiivisten toimintamallien synnyttämiseen ja pitkäjänteiseen verkostomaiseen tutkimuslaitosten, yritysten ja sidosryhmien kehitystyöhön

Monet kalastusyritykset eivät edelleenkään osaa arvioida innovaatio-ohjelmien hyödyllisyyttä

*Kysymys:
Innovaatio-ohjelma
on hyvä
yhteistyömalli, jolla
aikaansaadaan koko
alaa hyödyttäviä
kehitysaskelia*

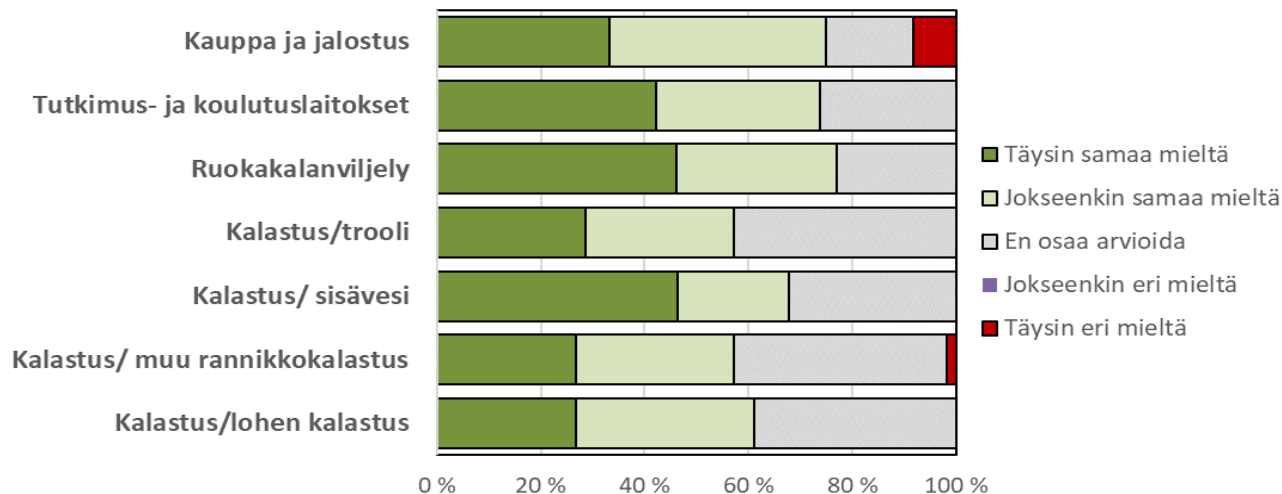

- Useimmat tutkimus- ja koulutusorganisaatiot pitävät ohjelmia hyödyllisenä toimintamallina
- Myös monet kaupan-, jalostuksen- ja kalankasvatuksen yritykset pitävät ohjelmia melko hyödyllisinä
- Monet kalastusyritysten eivät osanneet arvioida ohjelmien hyödyllisyyttä

Innovaatio-ohjelmien lisäksi olisi tuettava yritysten omaa tutkimus- ja kehitystyötä

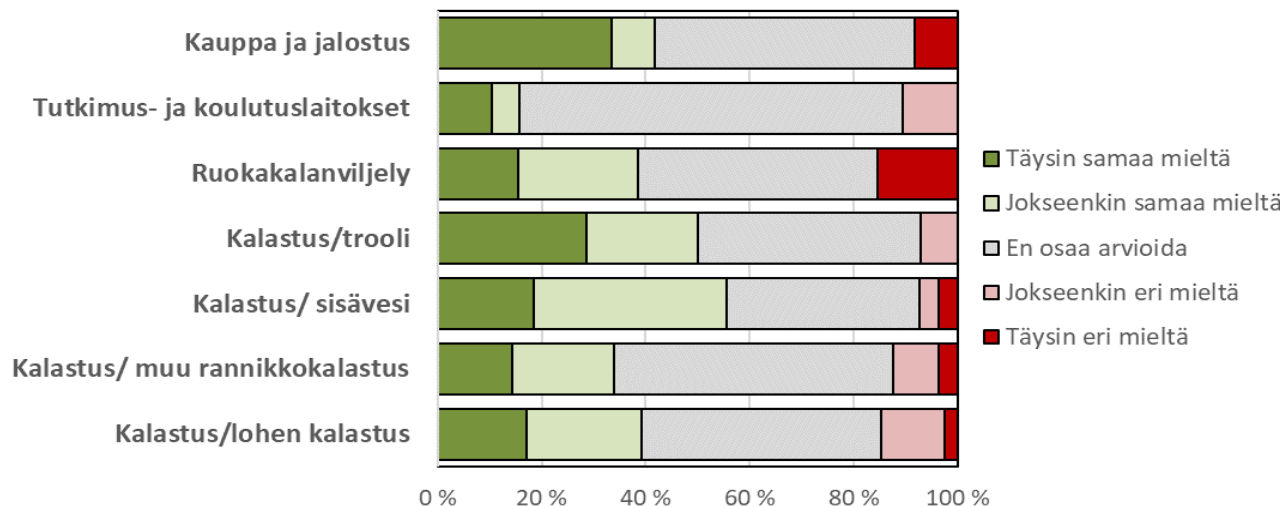
Kysymys:

Toimiala kehittyisi nopeammin, jos innovaatio-ohjelmien lisäksi tuettaisiin yksittäisten yritysten omaa tutkimus- ja kehitystyötä

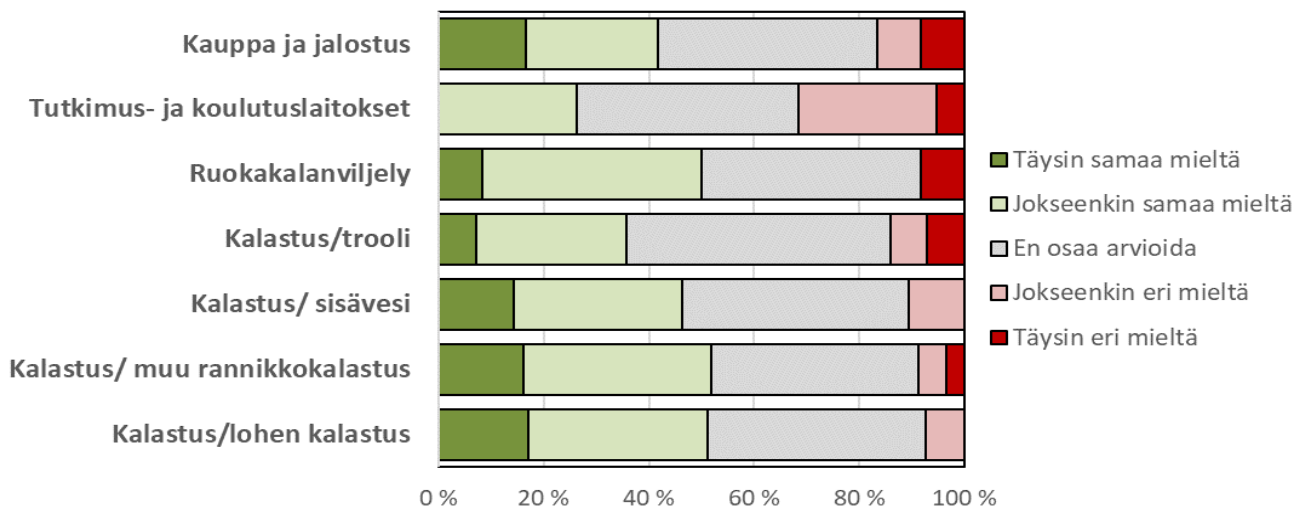
Kysymys:

Toimintatapa heikentää innovaatio-ohjelmien ulkopuolelle jääneiden yritysten kehittämismahdollisuuksia

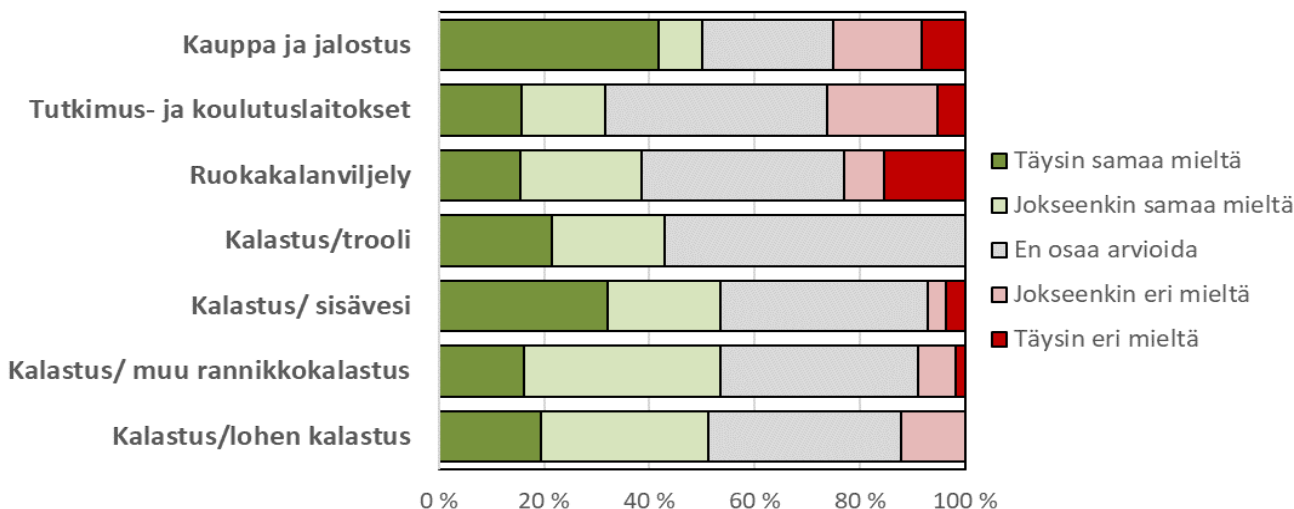

Monen yrityksen mielestä tieto innovaatio-ohjelmista on ollut riittämätöntä ja ne tuottavat tuloksia liian hitaasti

*Kysymys:
Innovaatio-ohjelma on
hyödyllinen, mutta
tuottaa tuloksia liian
hitaasti*

*Kysymys:
Tieto innovaatio-
ohjelmien toiminnasta
on ollut riittämätöntä*

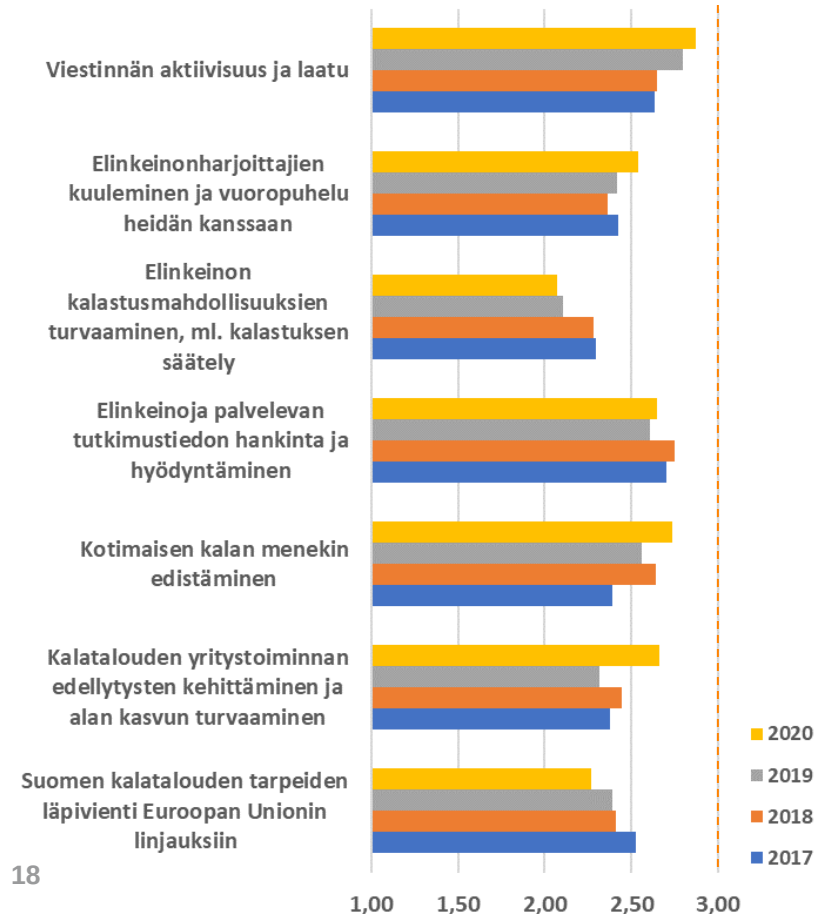
Kalatalouden innovaatio-ohjelmat ovat toimineet vuodesta 2017, mutta hyötyjä on vielä vaikea arvioida

- Kalatalouden innovaatio-ohjelmat ovat toimineet usean vuoden, mutta tuloksia niistä syntyy hitaasti. Monet yritykset eivät edelleenkään osaa arvioida ohjelmien hyödyllisyyttä
- Viestintää on syytä lisätä, koska monen mielestä tiedotus on ollut riittämätöntä
- Tutkimus- ja koulutusorganisaatiot pitävät ohjelmia hyödyllisempänä kuin kalatalousalan yritykset
- Kalatalousalan kehittymistä voitaisiin edistää, jos innovaatio-ohjelmien lisäksi tuettaisiin yritysten omaa kehitystoimintaa
- Hallinnon omat arviot noudattavat monilta osin yritysten ja sidosryhmien näkemyksiä. Hallinnon mielestä ohjelma on hyvä yhteistyömalli, mutta se saattaa heikentää ulkopuolelle jääneiden kehittämismahdollisuuksia. Viestinnästä ja tiedotuksesta hallinto oli eri mieltä kuin yritykset ja sidosryhmät. Hallinnon mielestä tieto innovaatio-ohjelmista on ollut riittävää

Kyselyn tulokset

- Kalatalousalan yritysten arviot hallinnon toimenpiteiden onnistumisesta

Kalatalousalan yritysten keskimääräiset arviot ovat muuttuneet vain vähän vuosina 2017-2020

- Arviot ovat säilyneet melko heikkoina
- Näkemykset viestinnästä, menekin edistämisestä ja kalatalouden yritystoiminnan kehittämisestä ja kasvun turvaamisesta ovat parantuneet
- Arviot kalastusmahdollisuuksien turvaamisesta ja Suomen kansallisten tarpeiden edistämistä EU:ssa ovat heikentyneet

Asteikko:

5 = erittäin hyvin

4 = melko hyvin

3 = ei hyvin eikä huonosti

2 = melko huonosti

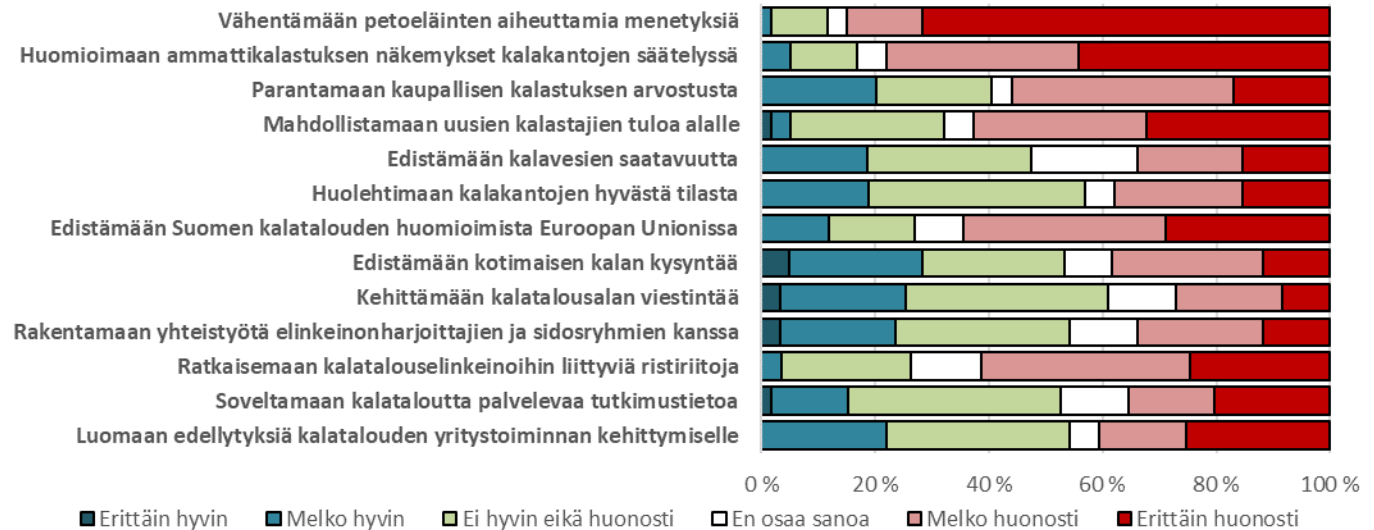
1 = erittäin huonosti

Sisävesikalastajat olivat merialueen kalastajia tyytyväisempi hallinnon toimenpiteisiin vuonna 2021

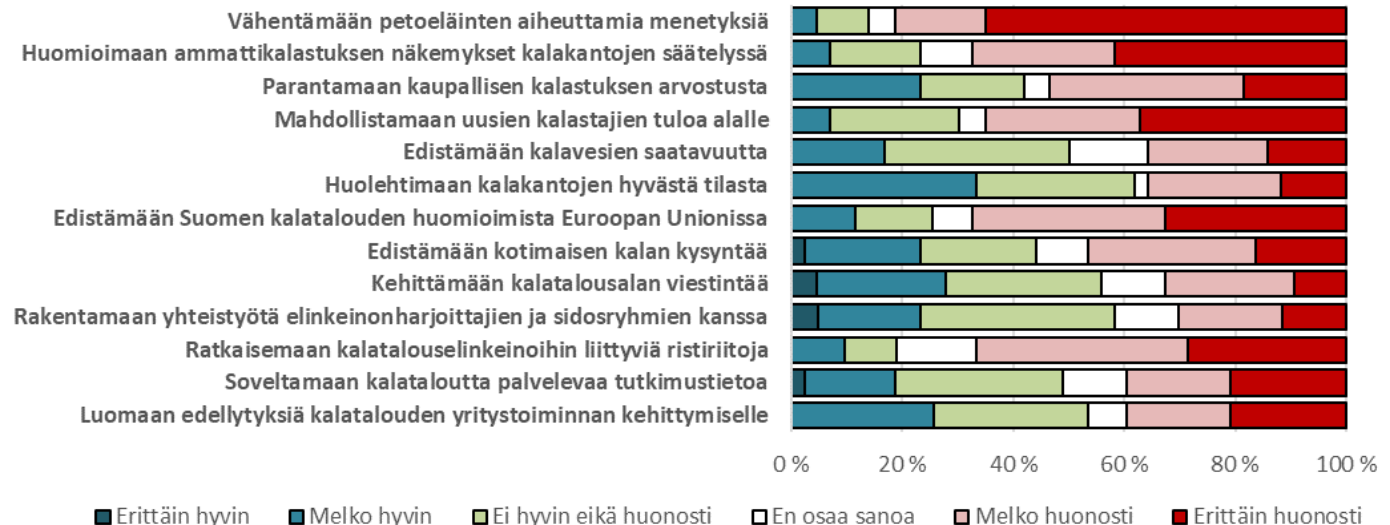
- Sisävesikalastajat olivat muita kalastajaryhmiä tyytyväisempi toimenpiteisiin. Etenkin kalataloutta palvelevan tutkimustiedon soveltamiseen, yritystoiminnan edellytyksiä ja kaupallisen kalastuksen arvostamista edistäviin toimiin.
- Tyytymättömmimpiä sisävesikalastajat olivat toimiin, joilla pyritään edistämään kalavesien saatavuutta tai ratkaistaan elinkeinoon liittyviä ristiriitoja.
- Myös osa rannikkokalastajista oli tyytyväisiä toimenpiteiden edistymiseen, mutta monen toimenpiteen arvioitiin onnistuneen heikosti. Suurin tyytymättömyys kohdistui toimenpiteisiin, jolla vähennetään petoeläinvahinkoja.
- Troolikalastajat olivat monelta osin tyytymättömiä. Tyytymättömyys kohdistui erityisesti siihen miten Suomen ammattikalastus on huomioitu kalastuksen säätelyssä ja Euroopan Unionissa.

Rannikkokalastajien arviot toimenpiteistä jäävät heikoiksi 2021

Kalastus/rannikkokalastus, rysä ja muu pyynti (n=58)

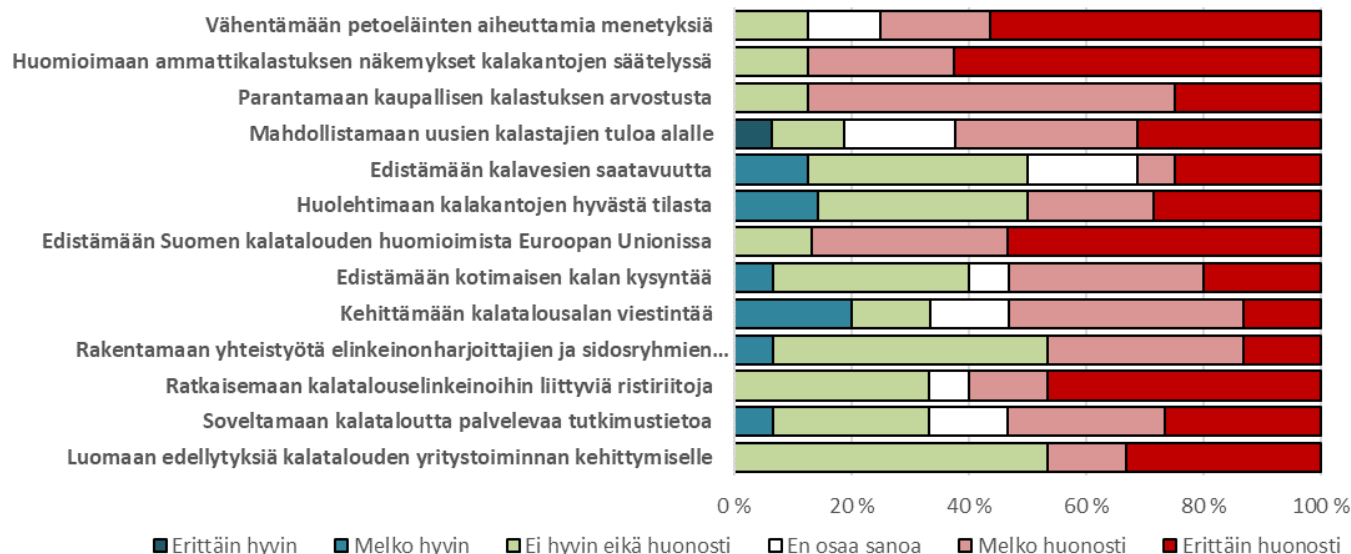

Kalastus/lohen kalastus (n=43)

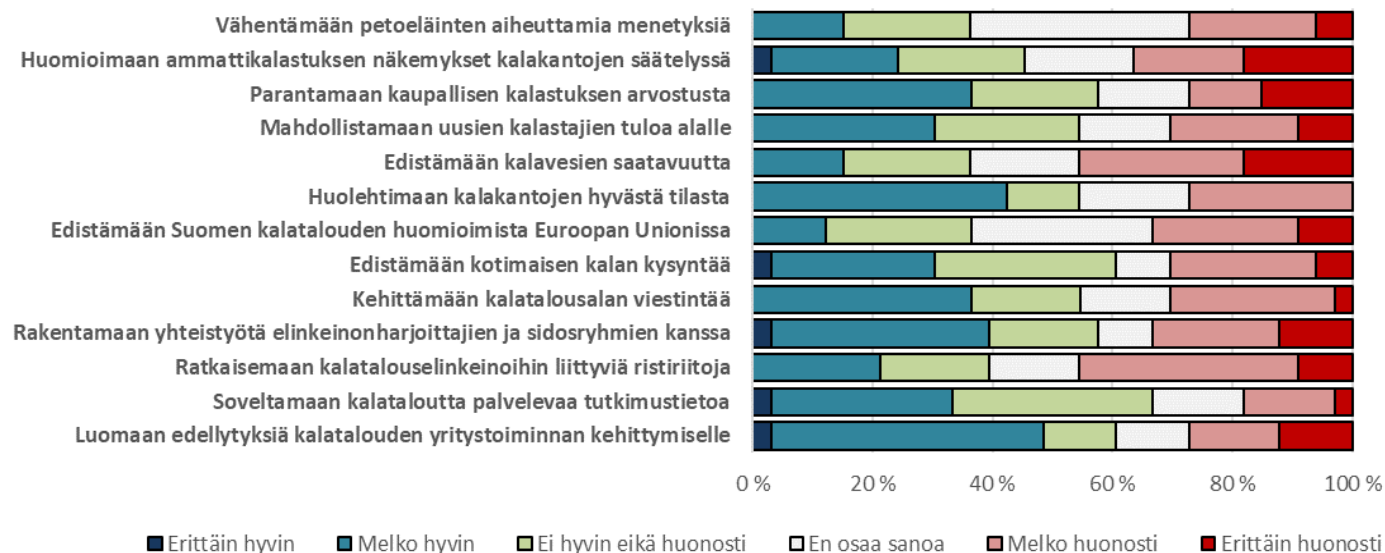

Sisävesikalastajien arviot toimenpiteistä ovat muita kalastajaryhmiä paremmat vuonna 2021

Kalastus/ Trooli (n=6)

Kalastus/ sisävesi (n=33)

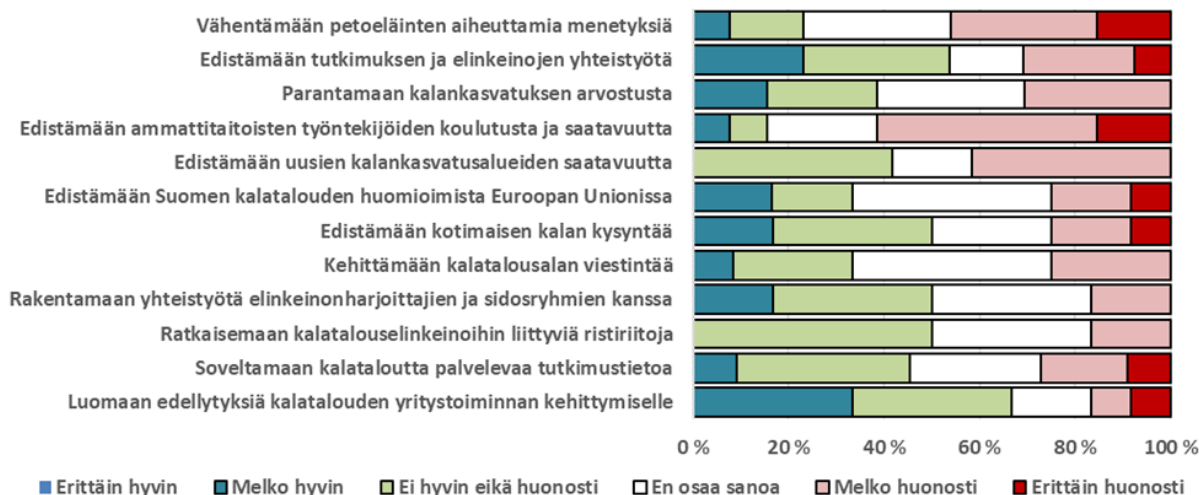

Kalankasvatuksen, kalan jalostuksen, kalakaupan ja kalataloutta palvelevat muut yritykset olivat kalastajia tyytyväisempiä toimenpiteiden edistymiseen vuonna 2021

- Monet ruokakalaa kasvattavat yrittäjät olivat melko tyytyväisiä toimenpiteisiin, etenkin niihin, joilla luodaan edellytyksiä yritystoiminnan kehittymiselle. Myös tutkimuksen, sidosryhmien ja elinkeinon yhteistyössä oli onnistuttu. Tyytymättömmimpiä oltiin toimiin, joilla edistetään ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta. Hyvin harva luonnonravintolammikkokasvattaja osasi arvioida toimenpiteiden onnistumista.
- Kalan jalostus- ja kauppa oli tyytymätön toimenpiteiden edistymiseen. Suurin kritiikki kohdistui toimiin, joilla pyrittiin edistämään kotimaisen kalan saatavuutta tai ratkaisemaan elinkeinoihin liittyviä ristiriitoja. Tyytyväisimpiä oltiin tutkimuksen ja elinkeinojen yhteistyöhön.
- Myös monet kalataloutta palvelevat yritykset olivat tyytyväisiä toimenpiteiden edistymiseen. Suurin tyytymättömyys kohdistui toimiin, joilla pyritään ratkaisemaan elinkeinoihin liittyviä ristiriitoja.

Ruokakalaa kasvattavat yritykset ovat monilta osin tyytyväisiä toimenpiteisiin – luonnonravintolammikkokasvattajat eivät osanneet toimenpiteitä arvioida

Ruokalan kasvatus (n=13)

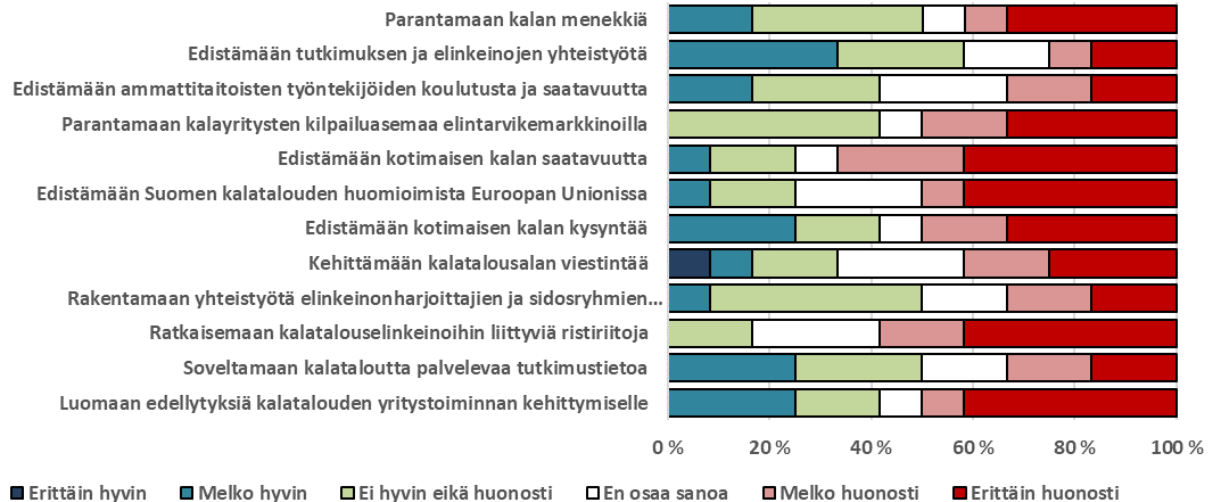

Luonnonravintolammikkokasvatus (n=16)

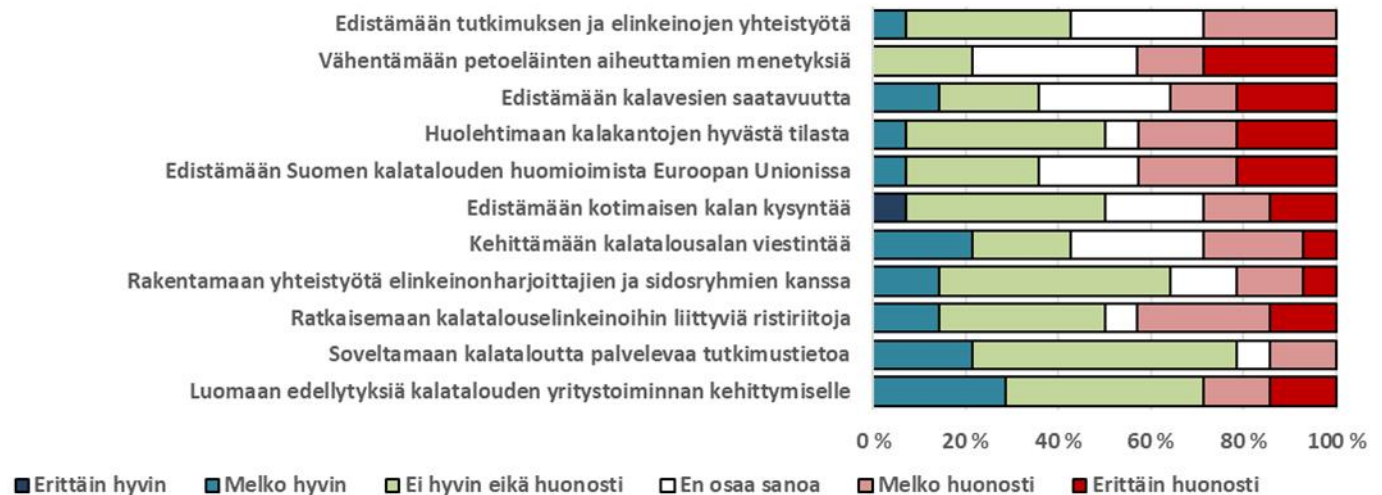

Kalanjalostuksen- ja kaupan alan yritykset ovat osin tyytyväisiä ja osin tyytymättömiä toimenpiteisiin

Jalostus ja kauppa (n=12)

Kalataloutta palveleva teollisuus ja konsultointi (n=14)

Yritysten kommentteja toimenpiteistä

Kalastusyritysten näkemyksiä

- Yritysten liikevaihto ja investointimahdollisuudet ovat jääneet toimenpiteissä liika vähälle huomiolle
- Positivt, snabb behandling i laxfrågor!
- Rannikon kutuaikojen rauhoitukset voivat uhata yritystoimintaa
- Joki- ja ranta-alueita rauhoitettava, sillä troolikalastus uhkaa jokisuun poikastuotantoa
- Det finns ingen yngre som kan tänka sej börja med småskaligt kustfiske idag.
- Säädöksillä ja valvonnalla on viety kalastuksen mielenkiinto
- Vesien tilojen tarkkailua tulisi lisätä

Kalankasvattajien ja muiden kalatalousalan yritysten näkemyksiä

- Kasvavat yritykset tulevat tarvitsemaan osaavaa työvoimaa
- Merialueiden kalakannat surkeassa tilassa ylikalastuksen takia. Verkkokalastus kiellettävä muilta kuin ammattikalastajilta

Kyselyn tulokset

- Kalatalouden sidosryhmien arviot hallinnon toimenpiteiden onnistumisesta

Sidosryhmien keskimääräiset arviot ovat muuttuneet hyvin vähän vuosina 2017-2020

Sidosryhmien mielestä toimenpiteet ovat onnistuneet tyydyttävästi läpi rahoituskauden.

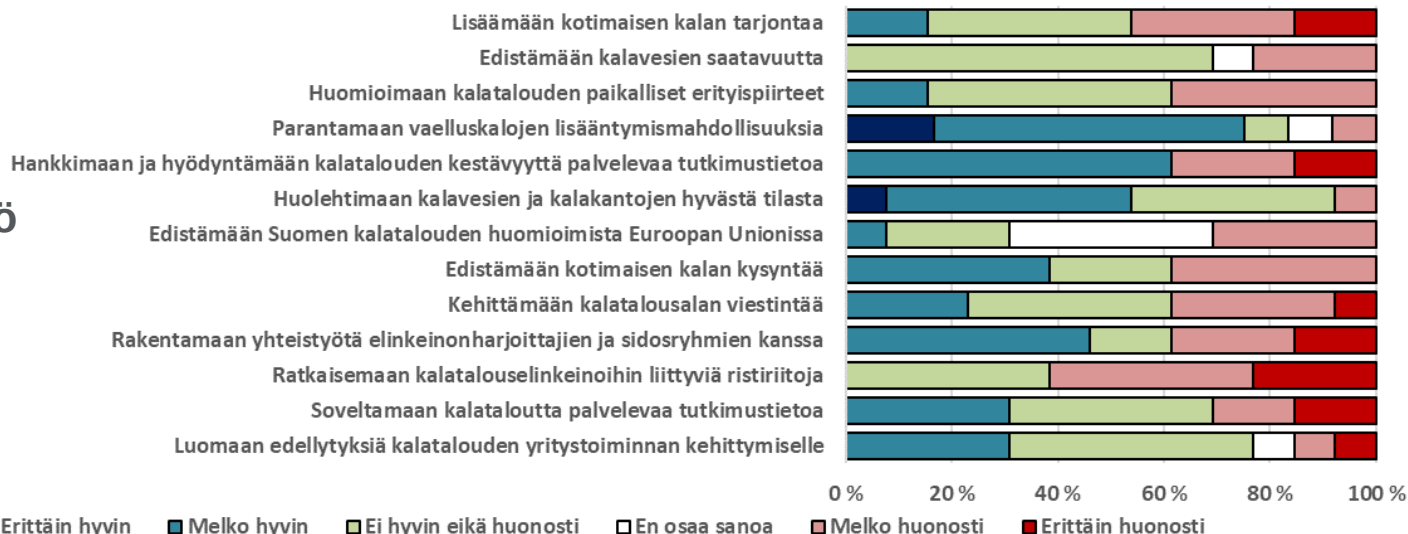
Asteikko:
5 = erittäin hyvin
4 = melko hyvin
3 = ei hyvin eikä huonosti
2 = melko huonosti
1 = erittäin huonosti

Sidosryhmät olivat pääosin melko tyytyväisiä toimenpiteiden edistymiseen vuonna 2021

- Monet kalatalousalan elinkeino- ja neuvontajärjestöt pitivät monia toimia onnistuneina
- Myös monet tutkimus- ja koulutusorganisaatiot ovat tyytyväisiä toimenpiteiden edistymiseen
- Suurin osa vapaa-ajan kalastus- ja ympäristöjärjestön edustajista ovat tyytyväisiä toimenpiteiden edistymiseen
- Ympäristö- ja muut viranomaiset eivät osanneet arvioida toimenpiteiden edistymistä

Tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden melko tyytyväisiä

Kalatalousalan elinkeino- ja neuvontajärjestö (n=13)

Tutkimus- ja koulutusorganisaatio ja kehitysrahoittaja (n=19)

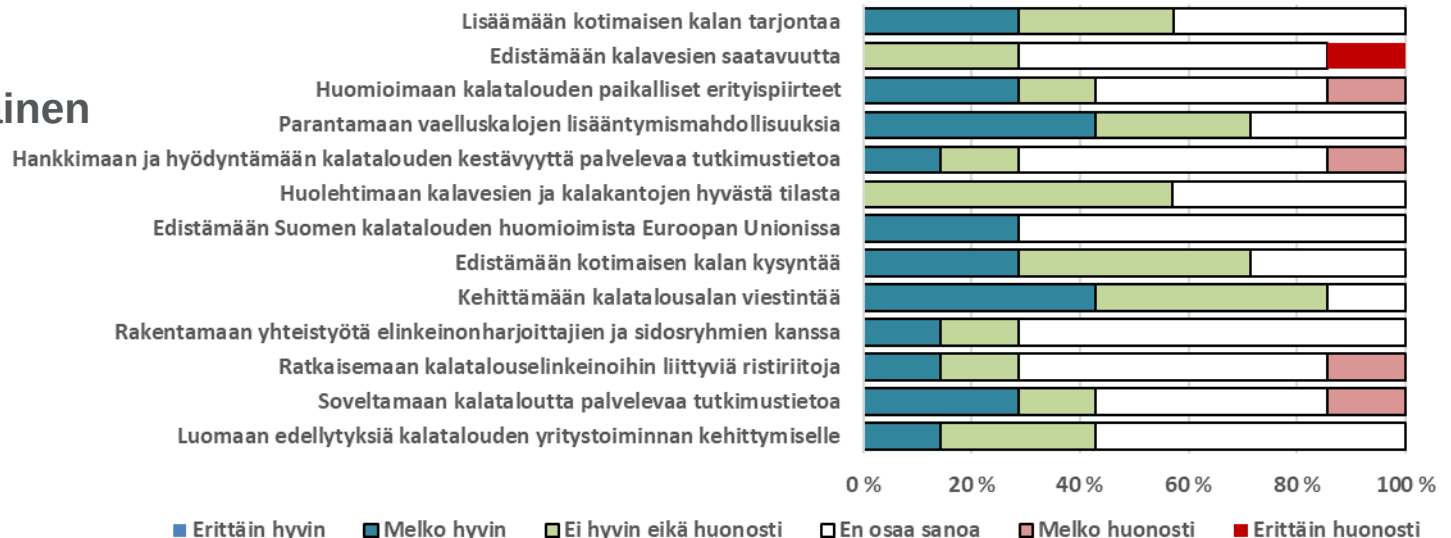
Vapaa-ajan ja ympäristöjärjestön arvioissa eroja

Ympäristö- ja muiden viranomaisten melko tyytyväisiä

Vapaa-ajan kalastus-ympäristö-järjestö (n=6)

Ympäristö- ja muu viranomainen ja valtion organisaatio (n=7)

Sidosryhmin kommentteja toimenpiteistä

- Uusien kalastajien on vaikea saada kiintiöitä ja vesialueita käyttöön
- Kalatalous- ja ympäristöhallinnon yhteistyö on tiivistä, mutta se ei ole tuottanut merkittäviä tuloksia kotimaisen kalan tarjontaan vaikuttaviin kriittisiin kysymyksiin
- Meriviljelyn lupaprosessi on edelleen kallis, pitkä ja ennakoimaton
- Silakkaan ja vajaasti hyödynnettäviin kaloihin tehdyt panostukset tuottamassa tuloksia
- Käyttö- ja hoitosuunnitelmien tekoon tarvitaan lisää vauhtia
- Alueiden ja osakaskuntien lupamyynti verkkoon parantaisi kustannustehokkuutta
- Peukkua vaelluskalahankkeille

Kiintiöjärjestelmä

Siirrettävät käyttöoikeudet ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ovat olleet käytössä silakan, kilohailin ja lohen kaupallisessa kalastuksessa vuodesta 2017. Järjestelmän tavoitteena on parantaa yritysten kannattavuutta ja kalastuksen ajoittumista markkinoiden mukaan

Kiintiöjärjestelmä

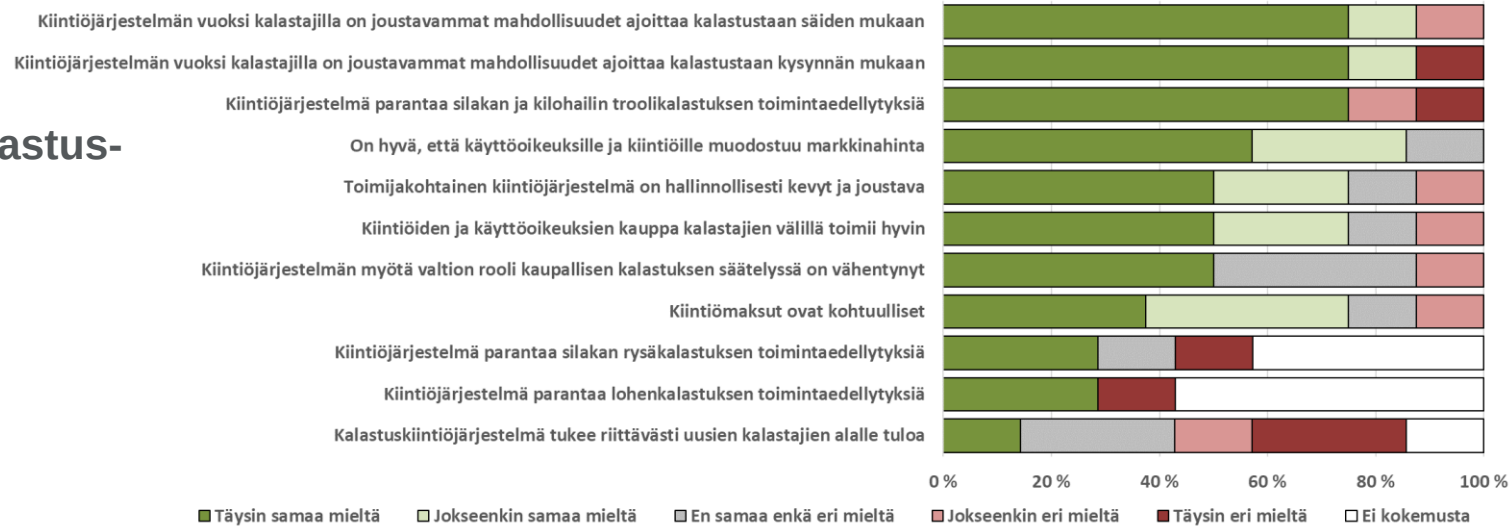
- Arviot nykyjärjestelmästä

Eri kalastajaryhmien näkemyksissä oli selkeinä eroja

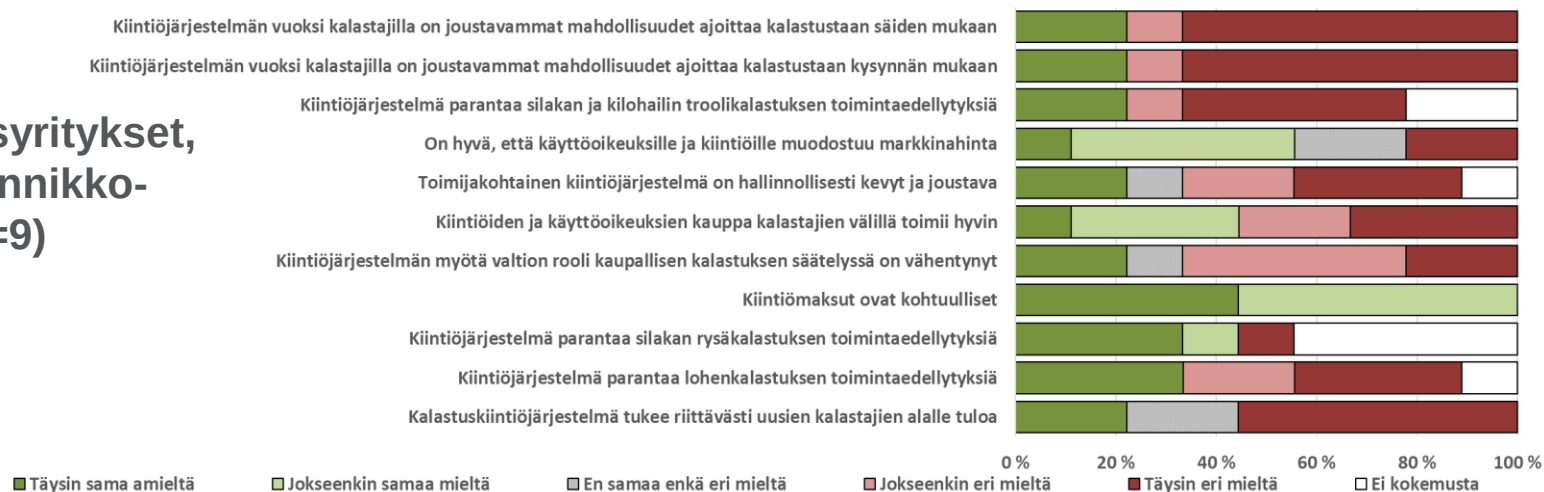
- Ainoastaan troolikalastusta harjoittavien kalastajien mielestä nykyinen järjestelmä on parantanut troolikalastuksen toimintaedellytyksiä
- Kalastajat, jotka harjoittivat silakkarysäkalastuksen lisäksi muuta rannikkokalastusta, esittivät vaihtelevia arvioita kiintiöjärjestelmästä. Heidän mielestään järjestelmä ei paranna kalastuksen joustavuutta ja harva koki sen parantavan rysäpyynnin toimintaedellytyksiä. Useimmat vastaajat katsoivat, että järjestelmä ei tue riittävästi uusia kalastajia.
- Lohenkalastajat, joista suurin osa harjoittaa myös muuta rannikkokalastusta, esittivät hyvin kriittisiä arvioita kiintiöjärjestelmästä. Useimpien mielestä järjestelmä ei lisää kalastuksen joustavuutta, eikä ole vähentänyt valtion roolia. Käyttöoikeuksien kauppa toimi vain harvan kalastajan mielestä hyvin.

Troolikalastajat ovat monelta osin tyytyväisiä kiintiöjärjestelmään

Pelkät troolikalastusyritykset (n= 8)

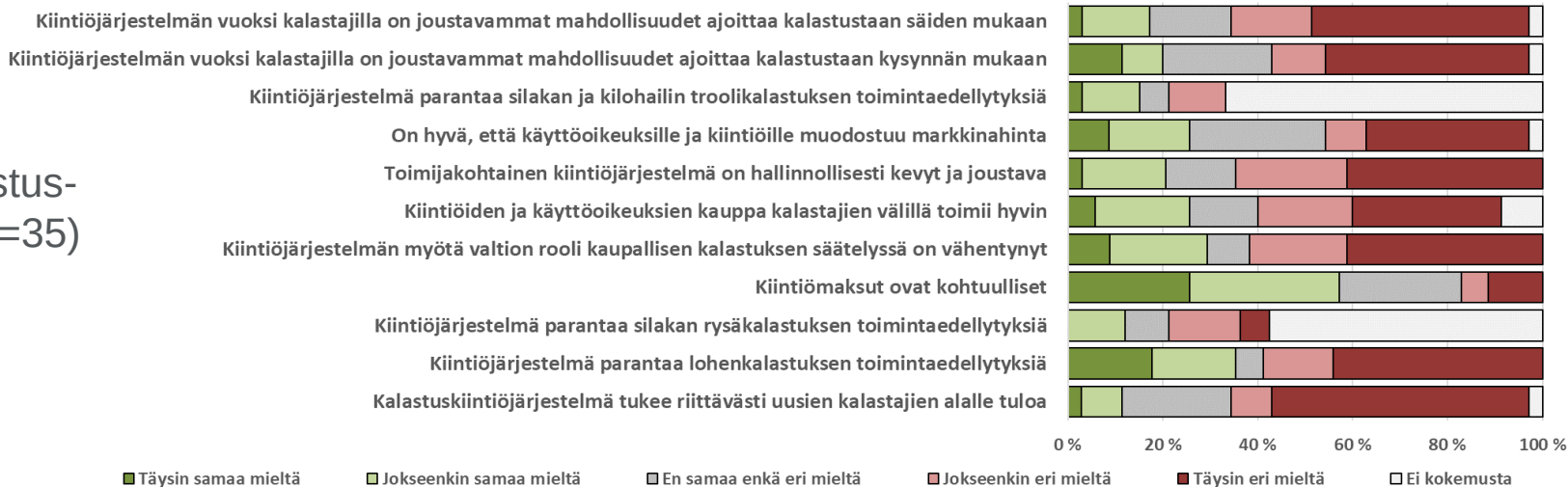

Troolikalastusyritykset, joilla myös rannikkokalastusta (n=9)

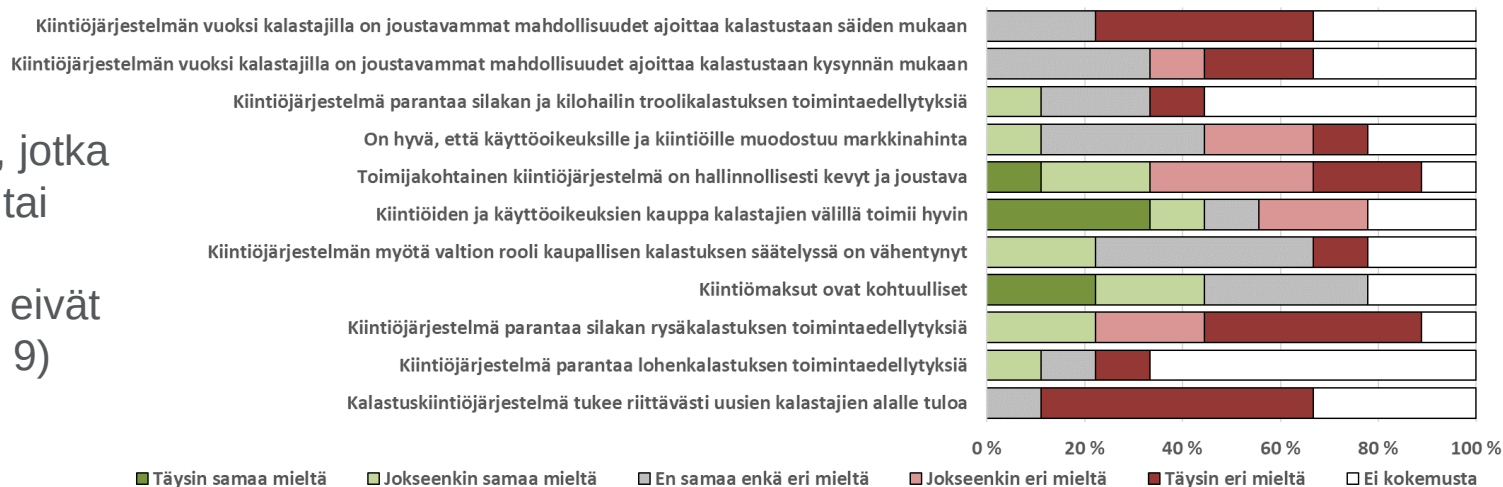

Rannikkokalastajat ovat monelta osin tyytymättömiä

Lohenkalastus- yritykset (n=35)

Kalastusyritykset, jotka harjoittavat rysä- tai muuta rannikko- kalastusta, mutta eivät kalasta lohta (n= 9)

Kiintiöjärjestelmä

- Näkemyksiä kiintiöjärjestelmän kehittämiseksi

Silakan kiintiöjärjestelmän kehittämiseksi esitettyjä ehdotuksia

- Etenkin troolikalastajat olivat sitä mieltä, että nykyjärjestelmää on syytä jatkaa. Lisäksi toivottiin, että kiintiöitä jaettaessa huomioitaisiin merialueiden erilaiset pyyntimahdollisuudet
- Jotkut troolikalastajat esittivät erilliskiintiöistä luopumista. Mutta osa kalastajista piti erillisiä kalastuskiintiöitä hyvänä kehittämistoimenpiteenä.
- Kiintiöiden pienentymisestä johtuvaan tulonmenetykseen olisi luotava tukijärjestelmä
- Silakan rysäkalastukseen esitettiin mekanismia, joka lisäisi joustoa ja toimisi jonkinlaisena rysäkalastajan kiintiöpankkina. 20 tonnin erilliskiintiötä pidettiin liian pienenä.

Silakan kiintiöjärjestelmän kehittämiseksi esitettyjä ehdotuksia

- Toimia uusien kalastajien saamiseksi pidettiin perusteluina, sillä alalle tulo on suurten investointitarpeiden takia vaikeaa. Osa katsoi, että valtion olisi tuettava uusia kalastajia kiintiöiden saannissa ja hankinnassa.
- Alle 12-metrin pituisille silakan rannikkokalastusalueille esitettiin erillistä kiintiötä
- Käyttöoikeuden ja kiintiötiedon saantia on syytä helpottaa. Tieto halukkaista myyjistä ja ostajista pitäisi olla avointa tai kokonaan julkista.
- Kalastajilla pitäisi olla mahdollisuus tarkistaa kiintiötilanne ajantasaisesta rekisteristä
- Lisäksi järjestelmää voisi kehittää lainoituksella ja vakuuksilla

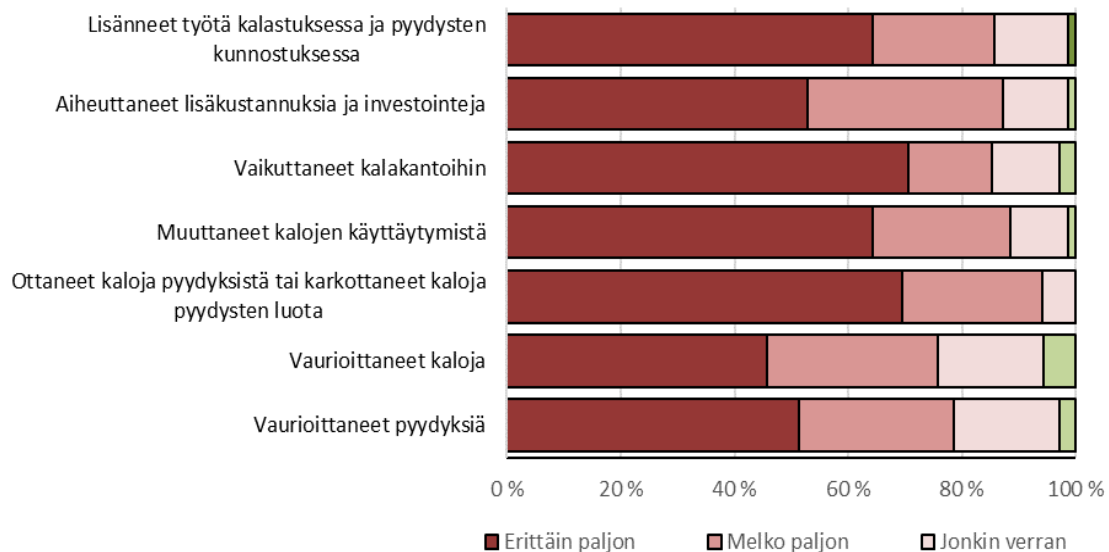
Lohen kiintiöjärjestelmän kehittämiseksi esitettyjä ehdotuksia

- Käyttöoikeus- ja kiintiötiedon saantia toivottiin parannuksia
- Istutettu lohi olisi syytä poistaa kokonaan järjestelmästä
- Siirrettävä käyttöoikeus ja käyttämätön lohikiintiö jaettava oikeuksia käyttäville
- Kiintiötä toivottiin kasvatettavan
- Useat lohenkalastajat eivät osanneet arvioida erilliskiintiöiden tarvetta. Lisäksi toivottiin tasapuolisempaa kiintiöjakoa 1- ja 2-luokan kalastajien välille
- Uusien kalastajien alalle tuloa on syytä helpottaa.
- Aikarajat esitettiin kokonaan poistettavaksi. Lisäksi esitettiin, että aikarajat olisivat 1- ja 2-luokan kalastajille samat ja että 2-ryhmän kalastajien välinen kaupankäynti pitäisi sallia
- Moni kannatti järjestelmän jatkamista. Nykyinen 10 vuoden voimassaoloaika on sopiva, mutta se voisi olla myös 2–5 vuotta.
- Osa kalastajat pitivät järjestelmää hankalana ja huonosti toimivana. Sen arveltiin myös heikentävän kalastetun lohen hintaa ja markkinatilannetta.

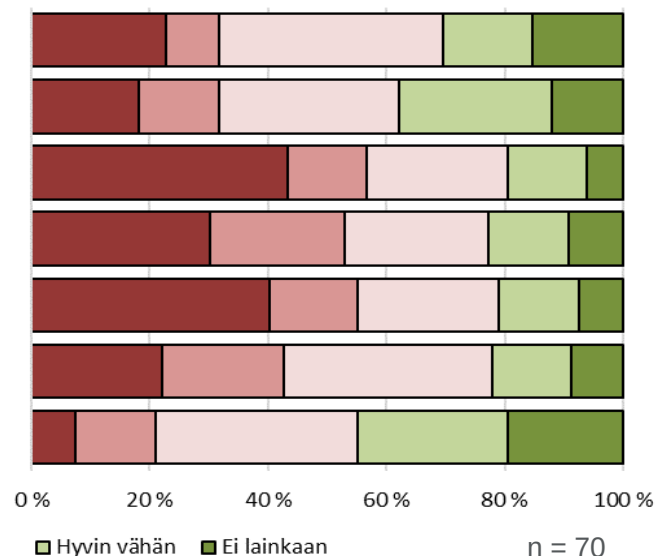
Hylkeiden- ja merimetsojen kalastukselle aiheuttamat haitat ja niiden korvaaminen

Hylkeet ja merimetsot vaikuttavat kalastukseen monin tavoin

Hylkeiden vaikutukset

Merimetsojen vaikutukset

Kalastajien näkemyksiä nykyisestä korvausjärjestelmästä

Järjestelmää kritisoitiin voimakkaasti

- Korvausperuste ei määräydy oikeudenmukaisesti. Pahimmilla vahinkoalueilla korvaukset jäävät pienentyneen saaliin takia alhaisiksi
- Korvaus on riittämätön
- Korvauksia olisi maksettava myös 2-luokan kalastajille
- Korvausten hakeminen on työlästä ja hankalaa

Järjestelmään oltiin myös tyytyväisiä

- Järjestelmä toimii tyydyttävästi, mutta korvaustaso on liika alhainen
- Hylkeenkestävillä pyydyksillä pystyy välttymään hyljevahingoilta

Kalastajien näkemyksiä korvausjärjestelmän kehittämiseksi

- Vahingot arvioitava ja korvatta täysimääräisesti
- Korvausten perustuttava raportointijärjestelmään kirjattuihin kalastuspäiviin
- Korvauksia on korotettava ja korvausprosentti nostettava. Kaikille 1-luokan kalastajille samansuuruinen korvaus. Korvauksiin vaadittavaa tulorajaa on alennettava
- Kaikille kalastajille korvattava hylkeenkestävät pyydykset kalastajamäärän vähenemisen estämiseksi
- Videomateriaalin hyödyntäminen vahinkoa arvioitaessa
- Merimetsovahinkojen korvausperusteena käytettävä merimetsopesien määrää 50 kilometrin etäisyydellä

Vapaat kommentit hylje- ja merimetso-ongelmasta

- Hylkeet estävät siian kalastuksen kokonaan
- Merialueen rannikkokalastus kaatuu haittaeläimiin, eikä kehitykselle ole olemassa edes toteutettavissa olevaa vaihtoehtosuunnitelmaa
- Kustfisket och fiskstammarna mår båda lika dåligt på grund av en för stor sälstam och en för stor skarvstam
- Hylje- ja merimetso-ongelmat ovat vaikeita ja vaativat konkreettisia ratkaisuja, jotta rannikkokalastuksella on tulevaisuutta.
- Karkottimet ovat hyvä askel eteenpäin hylkeiden kanssa, mutta merimetsojen metsästys tai karkotus kalastukselle tärkeillä alueilla pitäisi olla helpompaa.
- Minska säl och skarv populationerna snabbt!

Hallinnon oma arvio toimenpiteiden edistymisestä

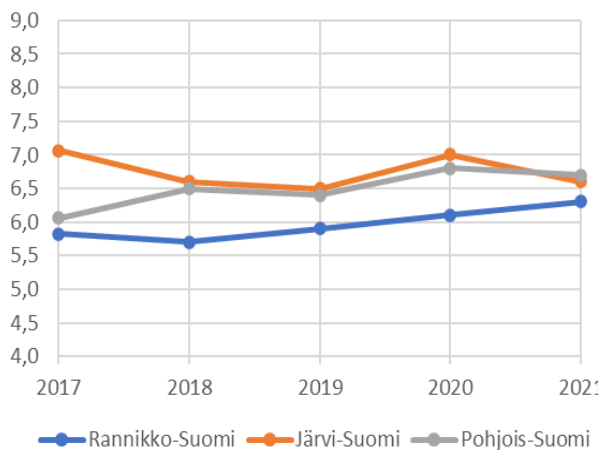
Hallinto tunnistaa heikoimmin edistyneet toimenpiteet

- Hallinnon omat arviot toimenpiteiden edistymisestä ja onnistumisesta olivat pääosin saman suuntaisia kuin yritysten ja sidosryhmien arviot
- Heikoimmin hallinto on mielestään onnistunut Suomen kalatalouden huomioimista EU:ssa, vähentämään petoeläinten aiheuttamia menetyksiä ja edistämään ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta.
- Parhaiten hallinto on omasta mielestään onnistunut kalatalousalan viestinnässä, yhteistyön rakentamisessa ja kalatalouden paikallisten erityispiirteiden huomioimisessa

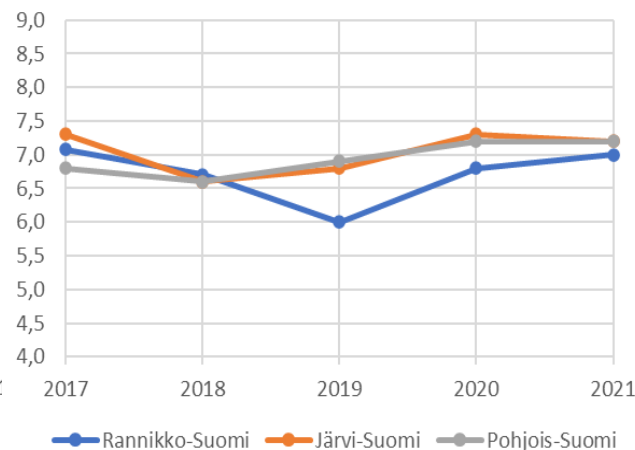
Kouluarvosana kalataloushallinnosta

Useimmat yrittäjät antavat hallinnolle tyydyttävän kouluarvosanan – arviot ovat parantuneet

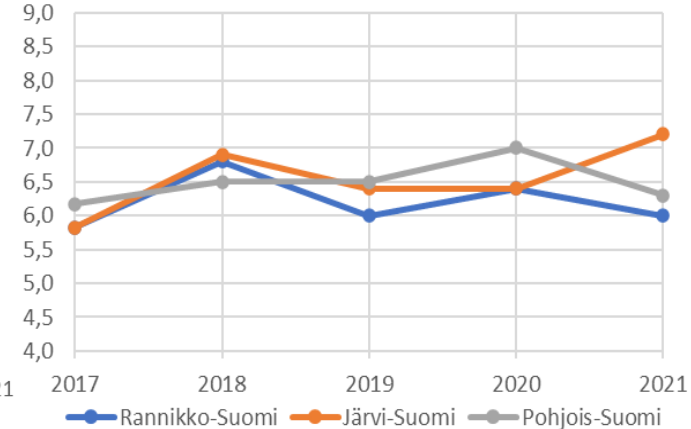
Kalastajat

Kalanviljelijät

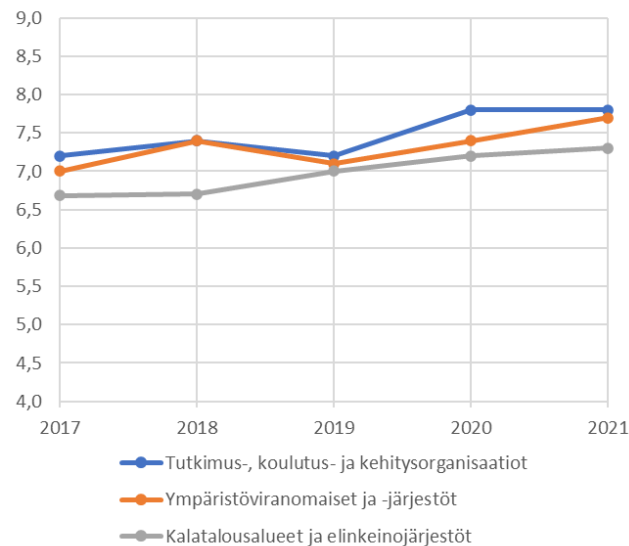

Muut yritykset

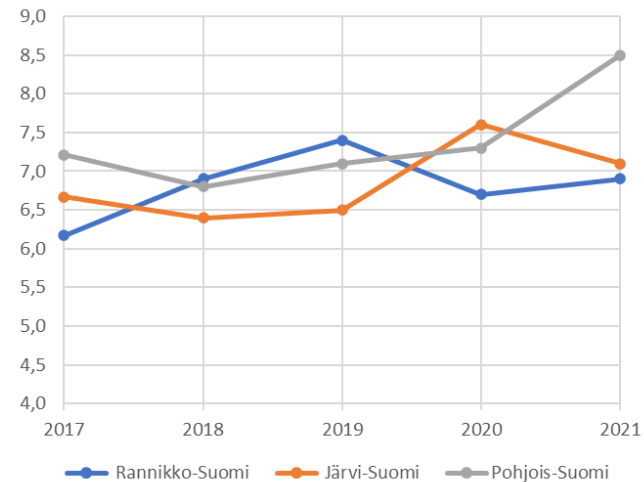

Monet sidosryhmät antavat hallinnolle yrityksiä paremman kouluarvosanan – arviot ovat parantuneet

Tutkimus, ympäristö- ja elinkeinojärjestöt

Kalatalousalueet

Lisätietoa
kaija.saarni@luke.fi